

РЕШЕНИЕ

№ 6847

София, 05/17/2011

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - I колегия, в съдебно заседание на четиринадесети април две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЯНА МОНОВА

ЧЛЕНОВЕ: АДЕЛИНА КОВАЧЕВА

ДИАНА ГЪРБАТОВА

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

МАРИО ДИМИТРОВ

при секретар
на прокурора
от съдията

Милка Ангелова
Михаил Кожарев
ДИАНА ГЪРБАТОВА

и с участието
изслуша докладваното

по адм. дело № 2866/2011. ☐

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по касационна жалба на Сина Фахам, гражданин на Иран, подадена чрез упълномощен адвокат Желев, против решение № 16029 от 29.12.2010г., постановено от Върховния административен съд, Трето отделение, по адм.д. № 10734/2010г. С жалбата и в съдебно заседание се релевират касационни основания по чл. 209, т. 3 от АПК. Според жалбоподателя решението е неправилно поради нарушения на материалния закон, необоснованост и съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Касаторът оспорва извода на съда, че издадената срещу него присъда е за извършени престъпления с криминален характер и твърди, че участието в протестни митинги и манифестации е с

политически характер, който реално застрашава неговия живот и сигурност. Моли Върховния административен съд да отмени обжалваното решение със законните последици.

Ответникът - Държавна агенция за бежанците /ДАБ/ оспорва касационната жалба чрез упълномощен юрисконсулт Кулинова, която пледира за оставяне в сила на съдебното решение, което е законосъобразно, правилно и подробно мотивирано.

Представителят на Върховна административна прокуратура дава заключение за допустимост и неоснователност на касационната жалба, защото задържането и осъждането на касатора е за криминални деяния, а не за политически.

Като прецени доводите на страните и данните по делото, петчленният състав на Върховния административен съд - I колегия, намира касационната жалба за **ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА** - подадена от надлежна страна в срока, визиран в чл. 211, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество касационната жалба е **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

С обжалваното решение № 16029 от 29.12.2010г. е отхвърлена жалбата на Сина Фахам, гражданин на Иран, срещу решение № 367 от 17.08.2010г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет на Република България. За да достигне до този резултат Върховният административен съд, Трето отделение, е приел, че правилно в оспореното решение е установено, че не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут по отношение на жалбоподателя, съобразно изискванията на чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, предвид липсата на представени

доказателства за наличието на основателнен страх от преследване поради раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група, нито за конкретна и реална опасност от тежки посегателства, като смъртна заплаха, екзекуция, наказание или изтезание на кандидата за статут. Първоинстанционният съд е констатирал въз основа на разказаната от жалбоподателя бежанска история и писмените доказателства в преписката, че по време на следването си той е поддържал интернет- блог, чрез който е агитирал студентите и е участвал в изборния щаб на Мусави, за когото е набирал гласоподаватели, след което е избран за член на изборната секция на кандидата за президент Мусави като негов представител. В проведените интервютата пред ДАБ иранският гражданин е разказал, че в изборния ден бил изгонен от изборната секция, но след това е върнат в секцията и, че е бил задържан при една от демонстрациите - масови протести. В мотивите на съдебното решение е отразено, че жалбоподателят не е могъл да каже от кого, а само, че са били хора с цивилни дрехи, освободен е на 11.12.2009г. срещу подкуп, даден от роднина на кандидата и веднага е избягал от родината си и е заминал за Турция, където е останал два дни и е пристигнал нелегално в Република България. От тук е изведено заключение, че жалбоподателят не обосновава страх от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ - раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Тричленният съдебен състав е обсъдил представената присъда на Иранския съд, от която е видно, че жалбоподателят е бил обвинен за участие в незаконни протестни митинги и шествия и предизвикване на безредици, за което е

одсъден на лишаване от свобода три години, както и за сблъсък със силите на обществения ред и възпрепятстването им при изпълнение на служебните им задължения, за което е осъден на лишаване от свобода за две години и да заплати 10 000 000 риала в държавната хазна. Първоинстанционният съд е счел, че историята на Сина Фахам има чисто криминален характер и изнесените от него факти във връзка със задържането му по време на демонстрациите не могат да се възприемат като достоверни. По отношение на претендираното предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ е прието, че решението на ДАБ в тази му част е законосъобразно, защото причина за напускане на Иран от жалбоподателя са съображения за получени заплахи с неизяснен мотив. Относно представените писмени доказателства е счетено, че срещу Сина Фахам е образувано наказателно производство за извършени от него престъпления съгласно действащия Ислямски наказателния кодекс на Иран, поради което няма основание да се приеме, че жалбоподателят е бил принуден да напусне страната си поради реална опасност от тежки посегателства.

Настоящият съдебен състав не споделя тезата на ДАБ и становището на първоинстанционния съд относно криминалния характер на деянията на жалбоподателя, за които той е осъден в Иран. Петчленният състав на Върховния административен съд счита, че дейността на Сина Фахам е била политическа и именно за този вид дейност той е арестуван и осъден с присъда от Ислямския Революционен съд, област Керманшах. Това е така, защото участието в митинги и демонстрации е чест от политическите права на човека и проява на неговите основни свободи. От съществено значение е

обстоятелството, че в процесното решение на ДАБ изобщо не е обсъдено приложението на нормата на чл. 8, ал. 2 от ЗУБ, според която за предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът изразява политическо мнение или изповядва политическо убеждение, които са в основата на преследването. Законодателят е регламентирал, че е достатъчно органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. В конкретния случай не е обсъждано това правнорелевантно обстоятелство и не е видно дали ДАБ счита, че съдебните органи на Иран, които са издали горепосочената присъда, възприемат участието в митинги и шествия като криминално или като политическо престъпление. Относно извода на ДАБ за недостоверност на разказаната от иранския гражданин бежанска история, настоящият съдебен състав счита, че той се опровергава от приетите в хода на процеса надлежно преведени писмени доказателства: лична карта на Сина Фахам; студентска карта от Университета в Керманшах със снимка, от която е видно, че е бил студент в специалност "компютърно инженерство"; карта със снимка за участие в изборната кампания като представител на десетите избори за президент от щаба на на г-н Мир Хосеин Мусави в изборна секция 208, район Керманшах; Решение на Първи отдел на Ислямския Революционен съд, област Керманшах и Договор за гаранция с дата 11.12.2009г., заплатена от вуйчото на обвиняемия Сина Фахам, от който се установява, че жалбоподателят е бил освободен срещу заплащане на гаранция, а не срещу подкуп, както неправилно е приел тричленният съдебен състав. Следва да се има предвид, че при интервюто на жалбоподателя пред ДАБ, той е написал интернет - адреса си от който е

агитирал състудентите си, но няма данни ДАБ да е извършила някаква проверка на посочения интернет - адрес, поради което не го е обсъдила в оспореното решение. В процесното решение на ДАБ е развито становището, че в проведените интервюта на кандидата за статут имало несъответствия в посочените от него дати и тази теза изцяло е възприета от тричленния съдебен състав. Първоинстанционният съд не е обсъдил твърдението му в жалбата до съда, че е посочил дата на арестуването си 13 абан 1388г. и задържане в затвора до 20 азер 1388, които дати са според действащия в Иран календар, а преводачите са преобразували тези дати в действащия у нас календар. Това възражение изобщо не е разглеждано в обжалваното съдебно решение, в което не е изследван въпроса за съответствието между датите в двата календара, въпреки, че е прието, че то е решаващо за достоверността на бежанската история. За настоящия съдебен състав е от съществено значение и фактът, че при издаване на оспореното решение на ДАБ е направена справка само от Дирекция "Международна дейност и европейски бежански фонд" на същата агенция, издала оспорения административен акт, в която справка е вписано, че не е открита информация за град Керманшах, като не е изискана информация от Министерството на външните работи или от друг независим източник. В конкретната хипотеза не е изпълнено и изискването на чл. 15, бук. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета на ЕС, която норма се тълкува в решенията на Съда на Европейската общност в смисъл, че в нея се имат предвид заплахи срещу живота и личността на цивилното лице в по-широк план с оглед положението в съответната територия или район от държавата, от която е избягал чужденецът и от тях да се направи извод за

съществуването на реален риск от заплахи срещу живота и личността на бежанеца. В процесното решение на ДАБ и в атакуваното съдебно решение липсват мотиви за приложението в конкретния случай на чл. 15, бук. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета на ЕС. При разглеждане на делото пред тричленния съдебен състав е представен и приет като доказателство Доклад на "Амнести интернешънъл" за състоянието на човешките права в Иран, който не е обсъден в мотивите на съдебното решение. От текста на този доклад се установява, че силите за сигурност в Иран са използвали прекомерна сила срещу демонстрантите преди и след проведените президентските избори: десетки са убити или смъртоносно ранени, около пет хиляди души са арестувани и измъчвани до края на годината, някои са починали от раните си, а други са осъдени в очевидно несправедливи "показни процеси". В същия доклад е отразено, че масови протести са избухнали в отговор на официалните резултати от изборите и протестите са продължили до края на годината. Описаните обстоятелства и съотнасянето им към конкретната бежанска история на жалбоподателя са от съществено значение за изхода на спора, но те не са разгледани и анализирани в решението на първонистанционния съд. По изложените съображения настоящият съдебен състав счита, че оспореното решение № 367 от 17.08.2010г. на председателя на ДАБ е постановено в противоречие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ и при издаването му са допуснати съществени нарушения на материалноправните разпоредби и на административно-производствените правила. Като е достигнал до обратния извод тричленният съдебен състав е произнесъл неправилно решение, което страда от описаните по-горе

пороци, представляващи отменителни касационни основания по смисъла на чл. 209, т. 3 от АПК. Те изискват отмяна на обжалваното съдебно решение и на процесното решение на ДАБ с връщане преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно задължителните указания, дадени по-горе по тълкуването и прилагането на закона.

На основание на горното и на чл. 221, ал. 2, предложение второ и чл. 222, ал. 1 от АПК, Върховният административен съд, Петчленен състав - I колегия

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 16029 от 29.12.2010г.,
постановено от Върховния административен съд, Трето отделение, по адм.д. № 10734/2010г. и вместо него
ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 367 от 17.08.2010г. на
председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет на Република България по жалба на Сина Фахам, гражданин на Иран и **ВРЪЩА** преписката на Държавна агенция за бежанците за ново произнасяне със задължителните указания, дадени в мотивите на настоящото съдебно решение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Румяна Монова
ЧЛЕНОВЕ:/п/ Аделина Ковачева
/п/ Диана Гърбатова
/п/ Георги Георгиев
/п/ Марио Димитров

д.г.